

OKÓLNIK

Nr. 1

Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Krakowie

Odezwa

W dzisiejszych czasach, gdy słyszy się ustawicznie narzekania na panujące zło, demoralizację, nie wystarczy tylko ubolewać i współczuć, a nawet współbiadać, ale trzeba przeciwstawić się złu nie słowem tylko, lecz czynem.

Nasz Najdostojniejszy Xiążę Metropolita, który ustawicznie wzywa swych wiernych do pracy nad szerzeniem i gruntowaniem panowania Chrystusa w naszej Ojczyźnie, naszych rodzinach, wezwał mężów katolickich do szeregu.

Powołał do życia Katolickie Stowarzyszenie Mężów, mianował kierowników i kazał im werbować w szeregi katolickie mężczyzn katolików w całej naszej diecezji, kazał tworzyć kadry katolików świadomych swych obowiązków względem Boga i Ojczyzny.

Podjęmując się tej pracy, czynimy to tem ochotniej, że przez dotychczasową działalność naszych stowarzyszeń młodzieży, cały szereg młodych mężów czeka na stworzenie organizacji, któraby im dała możliwość wprowadzenia w czyn, w życie, zasad które jako druhowie w S. M. P. poznali i pokochali.

Również głos Ojca św. wzywający do Akcji Katolickiej znalazł oddźwięk i chętnie przejęcie u mężów katolickich.

Zorganizowanie więc naszego stowarzyszenia jest spełnieniem pragnień wielu mężów katolickich.

To nam dodaje otuchy, aczkolwiek zdajemy sobie sprawę, że nam trudności nie braknie.

Ufni w pomoc Bożą, posłuszni rozkazom naszej Władzy duchownej stajemy do współpracy nad szerzeniem Królestwa Chrystusowego.

sekretarz

X. Edward Lubowiecki

prezes

Michał Pelczar.

Nasz program

W dniu święta Chrystusa-Króla 1934 r. padło z ust naszego Episkopatu Polskiego hasło „W Chrystusie Odkupienie w Chrystusie Odrodzenie“.

Wezwanie to skierowane do członków Acji Katolickiej odnosi się też do naszego Stowarzyszenia Mężów, które wraz z innemi organizacjami musi wspólnie stanąć do pracy.

Jakie będzie nasze zadanie?

Odrodzić Polskę w Chrystusie! — Zadanie to wielkie, przerastające siły naszej jeszcze tak młodej organizacji. Ogrom pracy nie może nas jednak ani na chwilę zatrzymać, przeciwnie musi stać się pobudką do pilnego zajęcia się tą sprawą. Świadomi jesteśmy że w jednym roku tego nie dokonamy, ale raz musimy zacząć kłaść pierwsze kamienie fundamentów.

Organizacja do której należymy, ten warsztat naszej pracy wskazuje nam cele, zadania, środki, jakich użyć mamy. (Art. 4, 5, 6 Statutu). Nie chcemy tu powtarzać paragrafów statutu pragniemy podać tylko, jak mamy się zabrać do tej roboty.

Działalność nasza pójdzie najpierw *wgłąb*: pogłębić musimy nasze życie religijne, nasze uświadomienie katolickie. Potem pójdziemy *wszerz*.

Żyjąc życiem wewnętrznem, razem z Chrystusem, łatwiej zdobędziemy się na odwagę, wyzbędziemy się fałszywego wstydu, wzmożemy naszą gorliwość dla sprawy Chrystusowej. Pogłębiając naszą wiedzę religijną, poznamy, gdzie fałsz i tak uzbrojeni pójdziemy opowiadać Chrystusa, prostować błędy wśród otoczenia naszego.

To nasz program ogólny i zasadniczy.

Ale wiemy dobrze, że rzucanie haseł więcej, czy mniej ogólnych, a niewprowadzonych w życie zwłaszcza w pracy organizacyjnej przyczynia się do osłabienia zapału. Zamiast budować często nawet burzy dobre zamiary i chęci. Dlatego każdy oddział naszego stowarzyszenia musi sobie ułożyć program szczegółowy, który w miarę sił będzie realizował. Nasze oddziały grupujące ludzi dojrzałych wykazać muszą samodzielność. Kierownictwo aczkolwiek to zaszczyt to jednak i obowiązek i odpowiedzialność. Samo kierownictwo

bez pracy członków, jak i sami członkowie bez kierownictwa niewielkie osiągną wyniki. Ścisła współpraca wzajemna, owiana gorącą miłością dokonać może wielkich rzeczy.

Program nasz obejmował będzie następujące działy: religijny, społeczny, gospodarczy, oświatowy.

Dział Religijny. Obejmuje on nietylko wykonywanie praktyk religijnych, do których obowiązany jest każdy katolik, a tembardziej członek katolickiego stowarzyszenia, ale objąć musi znajomość prawd religijnych. Każdy z nas uczył się nauki religji w szkole, powtarzał sobie te prawdy słuchając kazań i nauk, ale czy zna je wszystkie dobrze?

Dlatego, to żaden wstyd na zebraniu naszego stowarzyszenia wziąć do ręki katechizm, lub inną książkę naukową i odczytać, przypomnieć sobie te nauki, któreśmy w młodych latach słyszeli. Nauka Chrystusowa i Kościoła to fundament, na którym musimy oprzeć się, na nim budować, aby nasza budowa była trwałą. Tę naukę musimy poznać, abyśmy nie byli podobni do owego ślepego, który drugich prowadzi sam nie widząc drogi.

2. Dział społeczny. Dobry katolik to nietylko ten, który się w kościele modli, ale ten, który prócz tego bierze udział w życiu społecznem, publicznem który nie zamyka oczu na to co się w koło niego dzieje, ale przykładą rękę do pracy dla dobra społeczeństwa i państwa. I w tej dziedzinie jakżeż wiele dziś błędów? Poznać prawdziwą naukę społeczną Kościoła, a potem stać się jej apostołem, to także obowiązek katolika.

3. Dział gospodarczy. Sprawy gospodarcze i zawodowe, któremi nasz dzień powszedni jest wypełniony, muszą również w naszym stowarzyszeniu być omawiane. Zaznajamiając się z postępem w tych dziedzinach ułatwimy sobie i tak ciężką nieraz dla nas pracę.

4. Dział Oświatowy. Zadaniem naszego stowarzyszenia nie jest ciasne zasklepianie się w jednym kierunku, ale szerokie patrzenie na świat. Dział pracy oświatowej posłuży nam do poznania naszej Ojczyzny, naszej kultury, sztuki, literatury. Chcemy być światłymi członkami naszego stowarzyszenia, a nie zacofanymi. Książka, gazeta dobra, musi się znaleźć w rękach każdego członka. Niestety uświadomienie to t. z. „nowoczesne“ płynie do nas ze źródeł niepew-

nych, o ile nie całkiem zatrutych. Nie wystarczy tylko zniszczyć złe źródła, ale na to miejsce trzeba dać dobre.

Tak, choć pokrótce postawiony program pracy wskazuje nam, że zdobyć się musimy na wielki wysiłek.

Nie chcemy gasić zapału naszych członków, ale zaznaczyć musimy, że pracy tej w jednym, ani dwóch latach nie wykonamy. Dlatego musimy tę pracę na dłuższy okres umiejętnie rozłożyć. Lepiej zrobmy mniej, a gruntownie. Idźmy wgłąb, a potem wszere. Najpierw nauczmy się sami, a potem nauczajmy drugich.

Katolickie Stowarzyszenie Mężów w Krakowie spieszyć będzie, przynajmniej raz w miesiącu przez swe okólniki z pomocą swym oddziałom.

Okólnik obejmował będzie wskazówki organizacyjne dla kierownictwa, program szczegółowy, a nawet i gotowy materiał.

W tym roku na dwie sprawy pragniemy zwrócić szczególniejszą uwagę, na sprawę „Rodziny chrześcijańskiej“, oraz Wychowania młodzieży (szkoła).

Nie tu miejsce omawiać, jak ważne i pilne są dziś te dwa zagadnienia. Jedno stwierdzić trzeba, że odrodzenie w Chrystusie rodziny i młodzieży, to stworzenie fundamentu, na którym przyszłość naszą spokojnie budować możemy.

Do tej pracy zapraszamy wszystkie oddziały, wszystkich członków. Nie żałujmy sił naszych, a mężnie znosząc trudności, pracujmy wytrwale jak na mężów katolickich przystało pod sztandarem Chrystusa na zwycięstwo.

Z Listu Ojca św. do Patrjarchy Lizbony

Z dn. 10. XI. 1933.

...„Dlatego leży w jej (Akcji Katolickiej) naturze trzymać się, tak jak Kościół, ponad i poza partjami politycznymi, działalność jej bowiem skierowana jest nie do opiekowania się interesami poszczególnych ugrupowań, lecz do dawania duszom prawdziwego dobra przez jaknajgorliwsze szerzenie Królestwa Chrystusowego wśród jednostek, rodzin i społeczeństwa i do jednoczenia, w doskonałej i zdyscyplinowanej

zgodzie, pod swemi pokojem tchnącemi znakami, tych wszystkich wiernych, którzy przyczynić się pragną do tak świętego i tak rozległego apostolskiego dzieła.

Nie przeszkadza to wszakże, by poszczególni katolicy mogli należeć do organizacji o charakterze politycznym, jeśli te, w swym programie oraz w swej działalności, dają potrzebne gwarancje, iż strzec będą praw Bożych i praw sumienia. Dodać nawet należy, że branie udziału w życiu politycznem odpowiada obowiązкови miłości bliźniego z punktu widzenia społecznego, ponieważ każdy obywatel winien, według swej możliwości, przyczyniać do dobra ogólnego swego narodu. Gdy zaś taki współudział natchniony bywa zasadami chrześcijańskimi, wiele wtedy korzyści spływa, nie tylko na społeczeństwo, ale i na przejawy życia religijnego.

Winna więc Akcja Katolicka, sama nie robiąc polityki w ścisłem tego słowa znaczeniu, przysposabiać swych członków do robienia dobrej polityki, przesiąkniętej we wszystkim zasadami chrześcijańskimi, jedynemi, które ludom dać mogą pomyślność i pokój; wtedy to zniknie objaw — mający w sobie coś monstrualnego, lubo nie jest on rzadki — by ludzie, mieniący się być katolikami, mieli inne sumienie w życiu prywatnem a inne w życiu publicznem“.

Słowa Ojca św. skierowane do Akcji katolickiej odnoszą się i do naszego Stowarzyszenia Mężów, dla którego w tej dziedzinie są miarodajną dyrektywą.

DZIAŁ URZĘDOWY.

1. Najprzewielebniejszy Xsiałę Metropolita zamianował:

Prezesem Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Krakowie P. Michała Pelczara, Sekretarzem Generalnym X. Edwarda Lubowieckiego.

2. Adres naszej Centrali: Katolickie Stowarzyszenie Mężów, Kraków ul. Straszewskiego 18. tel. 183-10. Godz. urzędowe: od godz. 10-13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

3. Ustawa o stowarzyszeniach i Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 1934 r. powiada, że oddziały K. S. M. mogą powstać tylko za zgodą centrali t. j. Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Krakowie. Centrala w Krakowie zgłasza powstanie oddziału do Starostwa Powiatowego, podając skład osobowy kierownictwa, oraz adres lokalu gdzie mieści się oddział.

Kierownictwo oddziału ma obowiązek w 2-tygodniowym terminie zawiadomić Starostwo Powiatowe o każdorazowej zmianie swego składu

osobowego, lub zmianie adresu oddziału. Zmiany powyższe należy podać również do wiadomości K. S. M. w Krakowie.

4. Oddziały K. S. M., które jeszcze nie dokonały wyboru Komisji rewizyjnej w myśl art. 29 statutu K. S. M. uskutecznią to w najbliższym czasie na Walnem Zebraniu. Składu osobowego Komisji rewizyjnej nie podaje się do wiadomości, ani Starostwa Powiatowego, ani Centrali.

5. Księgowość.

Każdy Oddział naszego stowarzyszenia obowiązany jest prowadzić księgowość. Należy przeto potrzebne księgi zakupić i starannie prowadzić, albowiem władze administracyjne w myśl prawa o stowarzyszeniach mają prawo kontroli.

Oprócz tego według art. 29 statutu K. S. M. roczne sprawozdanie finansowe, ma być przedłożone na Walnem Zebraniu, celem udzielenia Kierownictwu absolutorjum.

Księgi te może dostarczyć Sekretarjat Generalny K. S. M. Komplet składający się z 6 ksiąg : 1. Dziennik podawczy, 2. Spis członków, 3. Księga protokołów dla Kierownictwa, 4. Księga protokołów dla Walnych Zebrań, 5. Księga kasy, 6. Teczka na korespondencję. Cena kompletu Zł. 4.

Prowadzenie tych ksiąg nie przedstawia żadnych trudności, gdyż są podzielone na rubryki zawierające pouczenia w jaki sposób należy je prowadzić.

6. Deklaracje i legitymacje członkowskie.

Członkowie winni podpisać deklarację przyjęcia ich w poczet członków Stowarzyszenia z zobowiązaniem wypełniania wszelkich obowiązków członka. Równocześnie otrzymują legitymacje organizacyjne z liczbą porządkową księgi „spis członków” podpisane przez prezesa i sekretarza. Legitymacje należy wystawiać z ważnością po dzień 31 grudnia 1935 r.

Legitymacje i deklaracje prześle Sekretarjat Generalny Oddziałom w cenie po 3 gr. za sztukę.

7. Pieczęcie organizacyjne dla kierownictw oddziałów.

Pieczęcie należy zamawiać za pośrednictwem Sekr. Gen. K. S. K., gdyż pragniemy, aby we wszystkich oddziałach były jednakowe. Cena pieczątki 3 zł.

8. Opłaty stemplowe

K. S. M. jako stowarzyszenie oświatowo-kulturalne wolne jest w podaniach i pismach do Władz państwowych od opłat stemplowych.

W podaniach i pismach należy zaznaczyć w rogu pisma po lewej stronie: „Wolne od opłaty stemplowej na podstawie § 16 ustawy o opłatach stemplowych”. Gdyby w wyjątkowych wypadkach żądano opłat, prosimy zwrócić się do Sekr. Gen., który sprawę tę w odnośnem Starostwie załatwi.

DZIAŁ INFORMACYJNY

Wydając nr. 1. „Okólnika“ zawiadamiamy Szan. Kierownictwo, że część pierwszą okólnika należy odczytać na ogólnem miesięcznem zebraniu członków. W przyszłości podawać będziemy referat, który obecnie zastąpiliśmy artykułem pod tytułem „Nasz program“.

Część druga okólnika obejmująca dział urzędowy informacyjny, przeznaczona jest dla kierownictwa oddziału.

1. Na najbliższem zebraniu oddziału po odczytaniu artykułu „Nasz program“ prezes odczyta art. 4, 5, 6, statutu K. S. M. i objaśni cele i zadania naszej organizacji.

2. Obowiązkiem wszystkich członków jest poznać swoją organizację, należy więc na zebraniach omawiać po kilka artykułów statutu.

3. Najważniejszą czynnością Kierownictwa, to przygotowanie programu na miesięczne zebrania członków. Dlatego obowiązkiem *Prezesa* jest, zwołać posiedzenie kierownictwa przynajmniej dwa razy w miesiącu i w porozumieniu z księdzem Asystentem, którym jest każdorazowy X. Proboszcz ustalić termin zebrania i ułożyć dokładny program. Porządek zebrania winien być mniejwięcej następujący:

1. Modlitwa, (Zdrowaś Marjo).
2. Odczytanie protokołu,
3. Sprawdzenie obecności członków,
4. Odczytanie okólnika K. S. M.
5. Dyskusja,
6. Wnioski,
7. Zakończenie (modlitwą lub odśpiewaniem pieśni religijnej)

4. *Sekretarz* spisuje protokół z każdego zebrania, czy to kierownictwa, czy też ogólnego, prócz tego sekretarz prowadzi spis członków, oraz załatwia korespondencję.

5. Składki członkowskie.

Wysokość składki członkowskiej, oraz wpisowego uchwała Walne Zebranie. *Skarbnik* zbiera składki członkowskie, prowadzi księgę kasową. Na każdą kwotę pobraną i wypłaconą, musi mieć pokwitowanie, które przechowuje w osobnej teczce.

6. Stosunek do Akcji Katolickiej.

Prezes Oddziału K. S. M. wchodzi w skład Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej. Na zebraniach miesięcznych P. A. K. składa sprawozdanie z rozwoju i działalności Oddziału, oraz uzgadnia program pracy oddziału z programem Parafjalnej A. K.

7. Oddziały K. S. M.

Balin, Bleńczyce, Buczkowice, Byczyna, Ciężkowice, Gdów, Harbutowice, Kraków paraf. św. Mikołaja, Krzeszowice, Krzyszkowice, Libiąż, Myślenice, Oświęcim, Poronin, Prądnik Czerwony, Raba Wyżna, Racławchówce, Spytkowice ad Zator, Szczyrk, Tenczynek, Tłuczań, Zab.

Razem oddziałów: 22.
Członków: 639.

8. Sekretarjat Generalny posiada na składzie nast. dzieła, które poleca do bibliotek K. S. M.

X. Bross: Akcja Katolicka według orzeczeń Stolicy Apostolskiej tomy 2. zł. 12.—, X. Guerry: Kodeks Akcji Katolickiej zł. 6 50, X. Adamski: Akcja Katolicka a Duchowieństwo zł. 2.—, Pius XI.: O Akcji Katolickiej zł. 2.—, X. Dr. Machay: Rozwiązanie sprawy społecznej w ramach Akcji Katolickiej zł. 5.—, X. Dr. Szymański: Akcja Katolicka a działalność gospodarczo-społeczna zł. 2.—, X. Dr. Sawicki: Dusza nowoczesnego człowieka zł. 4.—, Prof. Karol Adam: Istota katolicyzmu zł. 8.—, X. Dr. Machay: Zadania duszpasterskie świeckich zł. 4.—, X. Bross: Akcja Katolicka na 1. Krajowym Kongresie Eucharystycznym w Polsce zł. 3 50, O. Sudbrack T. J.: Kuźnia Akcji Katolickiej zł. 2 50, Prof. Vermeersch: Katechizm małżeństwa chrześcijańskiego zł. 2.—, Encyklika Piusa XI. O małżeństwie chrześcijańskim zł. 2.—, Encyklika Piusa XI. O chrześcijańskim wychowaniu młodzieży zł. 15 50, Wł. Deptuła: Akcja Katolicka a organizacje kościelne zł. 1 20, Robert Mader: Chrystus Wielki Monarcha zł. 1.—, Dr. Bilikiewicz: Dusza ludzka ze stanowiska przyrodniczego zł. 0 50, Statuty K. S. M. zł. 0 20.

UWAGA.

Nr. 1. Naszego Okólnika przesyłamy wszystkim Przewielebnym XX Proboszczom, Zarządom Parafjalnej Akcji Katolickiej, oraz prezesom Oddziałów K. S. M. W przyszłości wysyłać będziemy tylko Oddziałom K. S. M. oraz XX. Asystentom, tam gdzie oddziały nasze istnieją.

Zarządy P. A. K., tam gdzie jeszcze Oddziały K. S. M. nie istnieją prosimy, aby na swem miesięcznem zebraniu zaznajomiły się z treścią okólnika i postarały się o założenie oddziału.

Jak zakładać oddziały Katolickiego Stowarzyszenia Mężów?

Inicjatywa założenia Oddziału K. S. M. winna wyjść z Zarządu P. A. K., który winien omówić tę sprawę na swem miesięcznem zebraniu, oznaczyć termin zebrania, na które należy zaprosić mężów pragnących wstąpić w szeregi stowarzyszenia, zawiadomić Sekretarjat Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Krakowie o terminie zebrania, zażądać przyjazdu sekretarza generalnego, lub nadesłania informacji i druków. Zebraniu przewodniczy Prezes P. A. K. Po omówieniu celu stowarzyszenia, spisuje sekretarz członków, następnie następują wybory do Kierownictwa i Komisji rewizyjnej. Wybrany prezes przesyła wypełnione druki do centrali w Krakowie, która zawiadamia Władze administracyjne o otwarciu oddziału.

